

## Η απάντηση του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου προς τον Μωάμεθ Β' λίγο πριν από την πτώση της Βασιλεύουσας

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)



Αψηφώντας τις στρατιές των Οθωμανών έξω από τα τείχη της Βασιλεύουσας, ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος αποφασίζει πως προτιμά να πεθάνει μαζί με τους στρατιώτες του, παρά υποταχθεί και να παραδώσει γη και ύδωρ. Το κείμενο είναι του Γεώργιου Φραντζή.

### Πρωτότυπο κείμενο:

Ἀπαρτίσας οὖν τὰ πάντα, ὡς αὐτῷ ἐδόκει καλῶς, ἔπεμψεν ἔνδον λέγων τῷ βασιλεῖ «Γίνωσκε τὰ τοῦ πολέμου ἤδη ἀπήρητῃσθαι• καὶ καιρὸς ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νῦν πρᾶξαι τὸ ἐνθυμηθὲν πρὸ πολλοῦ παρ' ἡμῖν νῦν• τὴν δὲ ἔκβασιν τοῦ σκοποῦ τῷ Θεῷ ἐφίεμεν. Τί λέγεις; Βούλει καταλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀπελθεῖν, ἔνθα καὶ βούλει, μετὰ τῶν σῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς, καταλιπὼν τὸν δῆμον ἀζήμιον εἶναι καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ σοῦ; ἤαντιστῆναι καὶ σὺν τῇ ζωῇ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἀπολέσεις σύ τε καὶ οἱ μετὰ σέ, ὁ δὲ δῆμος αἰχμαλωτισθεὶς παρὰ τῶν Τούρκων διασπαρῶσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ;»

Ὁ βασιλεὺς δ' ἀπεκρίνατο σὺν τῇ συγκλήτῳ• «Εἰ μὲν βούλει, καθὼς καὶ οἱ πατέρες σου ἔζησαν, εἰρηνικῶς σὺν ἡμῖν συζῆσαι καὶ σύ, τῷ Θεῷ χάρις. Ἐκεῖνοι γὰρ τοὺς ἔμοους γονεῖς ὡς πατέρας ἐλόγιζον καὶ οὕτως ἐτίμων, τὴν δὲ πόλιν ταύτην ὡς

πατρίδα• καὶ γὰρ ἐν καιρῷ περιστάσεως ἅπαντες ἐντὸς ταύτης εἰσιόντες ἐσώθησαν καὶ οὐδεὶς ὁ ἀντισταίνων ἐμακροβίω. Ἔχε δὲ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἄρπαχθέντα ἀδίκως κάστρα καὶ γῆν ὡς δίκαια καὶ ἀπόκοψον καὶ τοὺς φόρους τόσους, ὅσους κατὰ τὴν ἡμετέραν δύναμιν, κατ' ἔτος τοῦ δοῦναι σοι καὶ ἄπελθε ἐν εἰρήνῃ. Τί γὰρ οἶδας, εἰ θαρρόων κερδᾶναι εὐρεθῆς κερδανθείς; Τὸ δὲ τὴν πόλιν σοι δοῦναι, οὗτ' ἐμόν ἐστιν οὗτ' ἄλλου τῶν κατοικούντων ἐν ταύτῃ• κοινῇ γὰρ γνώμῃ πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν».

### **Απόδοση:**

(Ο Μεχεμέτ), αφού ετοίμασε τα πάντα όπως καλύτερα νόμιζε, έστειλε μήνυμα λέγοντας στο βασιλιά: «Μάθε ότι έχουν τελειώσει οι πολεμικές προετοιμασίες. Ἦρθε πια η ώρα να κάνουμε πράξη αυτό που θέλουμε εδώ και πολύ καιρό. Την έκβασή του την αφήνουμε στο Θεό. Τι λες; Θέλεις να εγκαταλείψεις την Πόλη και να φύγεις, όπου θέλεις, μαζί με τους άρχοντές σου και τα υπάρχοντά τους, αφήνοντας αζήμιο το λαό και από μένα και από σένα; Ἦ θέλεις να αντισταθείς και να χάσεις τη ζωή σου και τα υπάρχοντά σου και συ και οι μετά σου, κι ο λαός αφού αιχμαλωτιστεί από τους Τούρκους, να διασκορπιστεί σ' όλη τη γη;»

Κι ο βασιλιάς με τη σύγκλητο αποκρίθηκε: «Αν θέλεις να ζήσεις μαζί μας ειρηνικά, όπως και οι πρόγονοί σου, ας έχεις την ευλογία του Θεού. Γιατί εκείνοι θεωρούσαν τους γονεείς μου ως πατέρες τους και τους τιμούσαν ανάλογα, κι αυτή την πόλη τη θεωρούσαν ως πατρίδα τους. Σε καιρό ανάγκης όλοι τους έτρεχαν μέσα να σωθούν και κανένας αντίπαλός της δεν έζησε πολλά χρόνια. Κράτα τα κάστρα και τη γη που μας άρπαξες άδικα, όρισε και ετήσιους φόρους ανάλογα με τη δύναμή μας κα φύγε ειρηνικά. Σκέφτηκες ότι ενώ νομίζεις πως θα κερδίσεις μπορεί να βρεθείς χαμένος; Το να σου παραδώσω την Πόλη ούτε δικό μου δικαίωμα είναι ούτε κανενός άλλου από τους κατοίκους της• γιατί όλοι με μια ψυχή προτιμούμε να πεθάνουμε με τη θέλησή μας και δε λυπόμαστε για τη ζωή μας».

**Πηγή:** [dimokratianews.gr](http://dimokratianews.gr)